

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Kungliga Operan AB
Organisationsnummer 556190-3294

Rapport om årsredovisningen

Vi har reviderat årsredovisningen för Kungliga Operan AB för räkenskapsåret 2012-01-01 - 2012-12-31.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Kungliga Operan ABs finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Kungliga Operan AB för räkenskapsåret 2012-01-01 - 2012-12-31.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 22 mars 2013

Deloitte AB

Kerstin Sundberg
Auktoriserad revisor

Hållbarhetsredovisning

”Operan värnar om mänskliga behov som kreativitet, identitet och konstnärligt uttryck. Operan månar om goda arbetsförhållanden och metoder som ger medarbetare goda förutsättningar att utvecklas och bidra i verksamheten.”

Gossen och kärleken till tre apelsiner

Operans hållbarhetsredovisning redovisas i enlighet med Global Reporting Initiative (GRI) G3.1. Operans tillämpningsnivå är C+. Rapporten är översiktligt granskad av Operans revisorer.

Operans hållbarhetsredovisning omfattar kalenderåret 2012 och utgör ett avsnitt i Operans tryckta årsredovisning. Hållbarhetsredovisningen publiceras årligen och den senaste publicerades i mars 2012. Hållbarhetsredovisningens innehåll bygger på de intressentdialoger från 2009 som genomfördes med Operans intressentgrupper och skapade grunden för Operans hållbarhetsarbete.

Ny hållbarhetsstrategi

Inför arbetet med en ny treårig hållbarhetsstrategi tog Operan under 2012 ett nytt grepp om hållbarhetsfrågorna. Med utgångspunkt i ISO 26000 – Standard för socialt ansvarstagande – har arbetsgrupper kartlagt och prioriterat Operans hållbarhetsfrågor. Arbetet har involverat hela Operans verksamhet och organisation och startade med en workshop för Operans ledningsgrupp. Under hösten har ledning och mellanchefer genomgått utbildning i mänskliga rättigheter och dess grunder och ramverk för statliga bolag.

Ytterst ansvarig för Operans hållbarhetsarbete är styrelsen och företagsledningen med vice VD som huvudansvarig. Operans hållbarhetsgrupp, med representanter från varje avdelning inom organisationen, fick under hösten uppdraget att formulera en ny treårig hållbarhetsstrategi för Operan. Arbetet kommer att pågå hela 2013.

Hållbarhetspolicy

I samband med uppstarten av höstens arbete för ny hållbarhetsstrategi togs en hållbarhetspolicy fram för Operan som fastställdes av Operans styrelse. Policyn har sin utgångspunkt i Operans vision och varumärkeslöfte och avser att fungera som Operans tolkning av verksamhetens ansvar för hållbarhetsfrågor.

Operans intressenter

Operans verksamhet ska bedrivas ansvarsfullt i förhållande till dess intressenter. Att Operan förstår vilka frågor som de största intressenterna ser som mest angelägna är en förutsättning för långsiktigt värdeskapande. Operan för kontinuerliga dialoger med merparten av grupperna och kompletterar med specifika undersökningar som för exempelvis medarbetare och kunder.

Ägare

Operans ägare är den svenska staten som tydligt uttalat att den vill vara en ansvarstagande företagsägare och ställer därmed krav på statliga bolag att visa på hållbarhetsarbete och ansvarstagande. Bland annat finns kravet att verksamheten har ett strategiskt hållbarhetsarbete samt redovisar enligt GRI.

Medarbetare

I en workshop med ett urval av Operans medarbetare under hösten 2012 framkom önskemål om tydligare dialog mellan

medarbetare och chefer/ledning. Pågående organisationsförändringar, förväntas leda till tydligare kanaler och utökad dialog, något som kommer att följas upp i kommande medarbetarundersökningar. Utvecklingssamtal görs med varje medarbetare årligen. Medarbetarundersökningar görs vartannat år.

Leverantörer

Operans leverantörer består av allt från fastighetsförvaltare och restauratörer till tygfabrikanter och tryckerier. Löpande dialoger sker med flertalet leverantörer, tex kring frågor som rör Operahusets förvaltning. Under 2012 fastställdes en ny inköpspolicy som även omfattar hållbarhetsfrågor och som nu finns som underlag för framtida diskussioner med leverantörerna.

Besökare och samhället

Operan har en stark och trogen publik, men lockar även hela tiden nya besökare. Det är Operans utmaning att behålla och finna nya besökare till varje föreställning. Två marknadsundersökningar planeras till 2013. Operan satsar på att nå barn och unga genom aktiviteter och särskilda föreställningar.

Ekonomiskt ansvar

Operan är ett statligt helägt aktiebolag. Verksamheten ska inte syfta till att ge överskott eller utdelning. I posten intäkter ingår bland annat ett väsentligt stöd från offentlig sektor, dvs. staten. För 2012 uppgick bidraget från staten till 423,4 mkr.

Subventionerade biljettpriser

Bidraget från offentlig sektor är en väsentlig förutsättning för att så många som möjligt ska kunna besöka och ta del av

Operans hållbarhetspolicy

Hållbarhet är en viktig del av Operans strategi. Genom ett hållbarhetsarbete stärks såväl visionen som varumärket.

Varumärkeslöftet betonar att Operan värnar konstnärlig kvalitet, är orädd, välkommande och tidlös.

Detta betyder omsatt i hållbarhet:

- Operan värnar om mänskliga behov som kreativitet, identitet och konstnärligt uttryck. Operan mår om goda arbetsförhållanden och metoder som ger medarbetare goda förutsättningar att utvecklas och bidra i verksamheten.
- Operan strävar mot ett modernt resurstänkande och etiskt ansvar för människor och miljö i sin verksamhet. Operan är transparent och står för sina beslut.
- Operan är öppen gentemot hela samhället och för alla åldrar. Operan värnar om mångfald, jämställdhet på ett engagerande och inkluderande vis.
- Operan värnar om kulturarvet i enlighet med sitt uppdrag och engagerar sig i sin omvärld samt speglar angelägna utmaningar i samhället.

Operans utbud till ett överkomligt pris.

En osubventionerad biljett till en föreställning på stora scenen skulle i genomsnitt kosta 2 291 kr vilket kan jämföras med dagens snittpris för besökarna på 328 kr.

Fribiljettpolicy

Operan erbjuder varje år ett antal fribiljetter till Operans fast- och visstidsanställda som hjälper till att tillgängliggöra Operans utbud till fler. Hanteringen av fribiljetter styrs genom en policy som reglerar till vem och vilket antal biljetter som får delas ut. Policyn har även upprättats med syfte att minimera risken för eventuella mutor och bestickning, vilket faller inom ramen för korruption. Under 2012 hade Operan 188 631 besökare till föreställningarna på stora scenen, varav 6 % var fribiljettsbesökare (8,6 % 2011).

Inköpspolicy

Under 2012 fastställdes en ny inköpspolicy, vilken omfattar även hållbarhetsaspekter såsom uppförandekod och miljökrav. Prioriterade områden som omfattas av uppförandekoden är Operans inköp av textilier som ofta tillverkas i s.k. riskländer. Vidare kommer under 2013 riskbedömning att göras med avseende på leverantörer, samt uppföljning av de leverantörer som anses medföra hög risk att Operans policy inte efterlevs.

Socialt ansvar

Barn- och ungdomsverksamheten

Operan ska vara angelägen och inkluderande för många och tillgänglig för alla - barn och unga, deras anhöriga och skolan. Operan önskar genom sin barn- och ungdomsverksamhet – Unga på Operan – öka barns och ungas möjlighet att ta del av professionell kultur på högsta nivå, med spets och bredd.

Barn och unga är en viktig målgrupp för Operan. För att möta denna grupp erbjuder Operan olika åldersanpassade aktiviteter samt delar av den ordinarie repertoaren i format som t.ex. skolföreställningar. Under 2012 nådde barn- och ungdomsverksamheten ut till knappt 40 000 barn och unga jämfört med drygt 37 000 förra året.

Som stöd för barn att förstå föreställningarnas handling och innehåll hålls särskilda barnintroduktioner alternativt ges lärarhandledning eller lärarkvällar med praktisk workshop.

Opera och balett är uttrycksfulla konstformer. I syfte att öka delaktigheten och ge barn och unga möjlighet att få vara med och skapa och att få ge sin röst och gestalta, genomförde Operan under 2012 två stycken så kallade ”Devising”, där barnen var med och skapade en föreställning tillsammans med artister/pedagoger från Operan. Den ena, som hade temat Barnkonventionen, visades upp på Barnavårdskonferensen i Stockholm för 700 delegater från hela Norden.

Alla barn och ungdomar ska känna sig välkomna på Operan. Som exempel skapade Operan förra året balettföreställningen *Pierrot på Operan*, som vände sig särskilt till barn med funktionsnedsättning. Föreställningen fokuserade på färg, form och rörelse i stället för det talande språket och blev mycket uppskattad bland särskoleklasser.

TABELL 1 SKAPAT OCH LEVERERAT DIREKT EKONOMISKT VÄRDE

	2012, mkr	2011, mkr	2010, mkr
Intäkter ¹	519,6	506,5	491,2
Summa tillskapat ekonomiskt värde	519,6	506,5	491,2
Fördelat ekonomiskt värde			
Rörelsekostnader	-107,9	-112,2	-97,3
Löner och ersättningar till anställda ²	-401,2	-384,5	-377,0
Summa fördelat ekonomiskt värde ³	-509,1	-496,7	-474,3
Behållet ekonomiskt värde	10,5	9,8	16,9

¹ Omfattar driftstillskott från staten, intäkter från sponsorer, biljettförsäljningar samt diverse intäkter som uthyrningar, turnéer mm.

² Inklusive arbetsgivaravgifter och löneskatt på pensioner

³ Summan ska täcka investeringar som behöver göras av konstnärlig karaktär samt i fastighet och teknik

Killdagen är ett initiativ som Operan startade 2011 som ett sätt att få killar att upptäcka dans i ett forum med andra killar. Under Killdagen får pojkar möta manliga dansare och själva prova på att dansa. Intresset för dagen har vuxit snabbt och 2012 hade antal sökande per plats nästan fördubblats, från ca 100 till 170 killar.

Förutom den traditionella repertoaren vill Operan erbjuda föreställningar som möter de unga i deras vardag. Hösten 2012 startade repetitionsarbetet för *Det gyllene skeppet*, en föreställning om gruppdynamik som behandlar frågan om hur långt man är beredd att gå för att få vara med i gruppen. Produktionen skapades ursprungligen på Theatre Royal la Monnaie i Bryssel och har premiär på Operan våren 2013. Till föreställningen erbjuds fördjupande workshops om ämnet.

Tillgänglighet, lokalt och globalt

Ett övergripande mål är att Operan ska vara tillgänglig för alla. Inom operahuset görs löpande genomgångar för att se över möjligheter att underlätta för besökare med funktionsnedsättning. Operans salong är utrustad med hörslinor och det finns hiss till alla plan samt ramp framför stora entrén. Varje spelår erbjuds ca tre syntolkade föreställningar.

Operan verkar för att vara med och sprida information om och öka tillgången till Operans verksamhet på olika sätt; t.ex. genom nätbaserade medier och communities, facebook, bloggar, radio- och TV-sändningar, turnéverksamhet och publikkampanjer.

Genom digitalsändningar, t.ex. på biografier runt om i landet ges Operan möjlighet att låta fler ta del av Operans föreställningar. Under 2012 sändes barnoperan *Zémire och Azor* i 3D-teknik för skolklasser på Folkets Hus och Parkers biografier. Totalt sågs operan av över 6 000 skolbarn i hela landet. Vidare direktsändes operorna *Carmen* och *Trollflöjten* under våren respektive hösten 2012.

TABELL 2

ANTAL ANSTÄLLDA PER KÖN OCH ÅLDERSKATEGORI						
2012	Antal	Man (%)	Kvinna (%)	< 29 år (%)	30-49 år (%)	> 50 år (%)
Styrelse	11	45	55	0	18	78
Ledningsgrupp	10	40	60	0	50	50
Mellanchefer	15	53	47	0	47	53
Arbetsledare	20	70	30	0	20	80
Konstn.personal	275	51	49	10	57	33
Teknisk personal	176	61	39	7	40	53
Adm. Personal	59	26	74	5	56	39
2011	Antal	Man (%)	Kvinna (%)	< 29 år (%)	30-49 år (%)	> 50 år (%)
Styrelse	11	55	45	0	36	64
Ledningsgrupp	9	44	56	11	56	33
Mellanchefer	15	53	47	0	40	60
Arbetsledare	20	70	30	0	30	70
Konstn.personal	267	52	48	8	58	33
Teknisk personal	181	59	41	6	40	54
Adm. Personal	58	33	67	5	53	41
2010	Antal	Man (%)	Kvinna (%)	< 29 år (%)	30-49 år (%)	> 50 år (%)
Styrelse	11	55	45	0	27	73
Ledningsgrupp	9	33	67	0	27	73
Mellanchefer	14	50	50	0	43	57
Arbetsledare	20	70	30	0	35	65
Konstn.personal	264	53	47	6	61	34
Teknisk personal	176	64	36	5	41	55
Adm. Personal	59	27	73	3	59	37

Medarbetare

Operan har glädjen att drivas av kreativa, lojala medarbetare som varje dag arbetar för att ge sin publik en bra föreställning och en unik upplevelse av opera och balett.

Många personer bakom en föreställning

Operans verksamhet kräver en mångfald av yrken, allt från dansare till biljettförsäljare. Operans medarbetare omfattar ca 120 olika yrkeskategorier uppdelat på konstnärlig, teknisk och administrativ personal. 555 är fastanställda (525 tillsvidare och 30 kontraktanställda). Av dessa är 29 deltidsanställda (8 män och 21 kvinnor).

Utöver de ovan nämnda tillkommer ca 300 visstidsanställda med kortare uppdrag såsom statister, guider, påklädare, publikvärdar med flera. Beroende på uppdrag kan denna grupp av anställda arbeta allt från någon dag till totalt några veckor per år.

Systematiskt förbättringsarbete

Under året infördes ett nytt mer verksamhetsanpassat lönesystem som ska leda till bättre kontroll och uppföljning och därmed större effektivisering.

Under 2013 kommer en genomlysning av interna HR-processer göras inom allt från lönesystem och rekryteringsprocesser till rehabilitering och systematiskt arbetsmiljöarbete.

Fortsatt arbete med ny organisation

Under 2012 fortsatte arbetet med att implementera en projektstyrd organisation med tydligare beslutsvägar och mer effektiva produktions- och beslutsprocesser. Som en del i projektet har chefer och arbetsledare utbildats i ledarskap i förändringsprocesser.

Den nya organisationen kommer att gälla från och med 1 feb 2013.

TABELL 3 – SJUKFRÅNVARO

PERSONALOMSÄTTNING OCH SJUKFRÅNVARO			2012	2011	2010
Personalomsättningen har varit			5%	3%	4%
Sjukfrånvaron totalt har varit			3%	3%	3%
Sjukfrånvaron har fördelat sig på följande sätt					
Kvinnor			4%	2%	3%
Män			3%	3%	2%
Anställda under	30 år		4%	1%	1%
	30-49 år		2%	2%	3%
	50-		4%	4%	4%
Samt sjukfrånvaro över 60 dagar av total frånvaro			37%	32%	32%

Medarbetarenkät

Som en del i förbättringsarbetet gentemot medarbetare genomför Operan vartannat år en medarbetarenkät för att få reda på hur medarbetarna mår och vad som kan göras för att få en bättre arbetsmiljö. Senaste enkäten genomfördes 2011 men fick en alltför låg svarsfrekvens (54 %) för att svaren skulle vara statistiskt säkerställda. Därför gjordes ingen utvärdering av svaren under 2012. Istället kommer man inom HR att under 2013 utvärdera själva enkäten med dess urval av frågor och arbeta internt för att öka svarsfrekvensen. En ny undersökning kommer att göras hösten 2013.

Barnartister

I vissa av Operans produktioner ingår barn och ungdomar, t.ex. i barnkör eller statistuppdrag. För barn och unga gäller särskilda regler för arbetstider och arbetsuppgifter, som inte alltid överensstämmer med Operans föreställningar. Operan söker därför dispens av Arbetsmiljöverket för varje barn, repetitions-, och föreställningstillfälle. Under 2012 har Operan sökt dispens för 289 arbetande minderåriga (2011/186 st, 2010/134 st). Liksom under föregående år har antalet barn beräknats en gång per produktion, vilket innebär att samma barn kan ha räknats flera gånger.

Jämställdhet och mångfald

Operan vill vara en arbetsplats som kännetecknas av mångfald och där man ska känna sig välkommen och väl behandlad oavsett kön, ålder och bakgrund. I särskild diskrimineringspolicy hanteras dessa frågor gällande exempelvis rekrytering, befordran, utbildning, lönesättning etc.

I slutet av 2012 hade Operan 555 fastanställda, varav 52 procent män och 48 procent kvinnor. Målet är att ha en fördelning på minst 60/40 per yrkeskategori, vilket verksamheten uppnått totalt sett. Dock skiljer det något per yrkeskategori, se tabell 2, framför allt inom teknisk och administrativ personal, även om förbättringar har skett de senaste åren. För arbetsledare är fördelningen fortfarande ojämn, något som Operan arbetar aktivt med att förändra vid nyrekryteringar. Att ändra köns- och åldersstruktur tar lång tid eftersom Operan har låg personalomsättning och därmed små möjlig-

heter att rekrytera. Inom det Kungliga Hovkapellet sker all provspelning inför rekrytering bakom skärm, vilket innebär full anonymitet för den sökande, den som får tjänsten är helt och hållet den som spelar bäst.

Operan genomför varje år en lönekartläggning för att synliggöra skillnader i lön mellan män och kvinnor. Övergripande var kvinnors lön 99 % av männens. Kartläggningen, som utgår från tjänster som är att betrakta som likvärdiga yrken, visar att inom administrativa yrken har kvinnor något högre lön än männen och inom tekniska yrken har männen något högre lön än kvinnorna. Varje år avsätts en del av löneutrymmet för att göra justering av strukturell karaktär. 2012 gjordes justeringar bl.a. på kvinnodominerade grupper inom teknik.

Åldersmässigt finns merparten av Operans anställda i ålderskategorierna 30 år och däröver. Bland konstnärlig personal är gruppen 30-49 år dominerande, vilket är naturligt med tanke på pensionsåldern för sångare (52 år) och dansare (41 år). Målet är att ha en bra spridning i åldersstrukturen inom varje yrkesgrupp. Operan arbetar t.ex. för att finna yrkesväxlingslösningar för de grupper med lägre pensionsåldrar än 67 år.

Inom baletten är den nationella mångfalden stor, med ca 20 nationer representerade. Även inom orkestern finns flera olika nationaliteter representerade. Operan arbetar också med många internationella team och gäster och strävar efter att alltid vara välkommande och öppen för alla, oavsett bakgrund.

Hälsa och säkerhet

Medarbetarnas hälsa och säkerhet är ett viktigt fokusområde för Operan. Flera av Operans tjänster är högriskyrken med tung fysisk belastning. Alla Operans anställda erbjuds friskvård i form av fri tillgång till Operans träningslokaler och subventionerat årskort på extern träningsanläggning.

Förebyggande friskvård

Operan har egen auktoriserad företagshälsovård i form av företagsläkare och sköterska. Dessa är specialiserade på arbetsrelaterade skador och sjukdomar samt rehabilitering och

TABELL 5 – ENERGIFÖRBRUKNING

ENERGIFÖRBRUKNING	Totalt 2012 (MWh)	Totalt 2011 (MWh)	Totalt 2010 (MWh)
Eldningsolja (icke förnybart)	391	384	413
Fordonsbränsle (icke förnybart)	118	126	148
EI⁴			
Förnybart	3159	3096	3034
Icke förnybart	610	579	604
Fjärrvärme⁵			
Förnybart	2716	2864	3338
Icke förnybart	578	505	499
Fjärrkyla⁶			
Förnybart	318	330	92
Icke förnybart			223
TOTALT	7890	7884	8350

4 Gäddviken (förnybart 54%, kärnkraft 45,6%, fossila bränslen och torv 0,4%)
 Norrström 2 (vattenkraft 95%, vindkraft 5%) Västra Trädgårdsgatan 6A (kärnkraft 100%)
 5 Norrström 2 (biobränslen 33%, återvunnen energi 50%, fossila bränslen 17%)
 6 Norrström 2 (spillkyla 40%, frikyla 23%, el VP kyla + KM kyla 37%)

förebyggande arbete så att sjukskrivna så snabbt som möjligt ska kunna återgå i tjänst. Det finns även tillgång till kontrakterad ortoped för baletten och öron-, näsa-, halsspecialist för sångarna.

Antal inrapporterade tillbud/arbetsskadeanmälningar 2012

Tillbud – 10 stycken (2011/11 stycken, 2010/20 stycken)
 Arbetsskadeanmälan – 16 stycken (2011/15 stycken, 2010/17 stycken)

Risikanalyser och nödlägesberedskap

Inför varje ny produktion görs en förberedande riskanalys som går igenom eventuella risker och säkerhetsmoment i produktionen. Biträdande regissör informerar nya medverkande om gällande säkerhetsföreskrifter. Inför premiär av en produktion görs ytterligare säkerhetsgenomgångar och inför varje förställning görs alltid säkerhetskontroll av både scenområdet och publika utrymmen.

En personalhandbok med vägledning för akuta situationer finns och uppdateras löpande. I april 2012 gjordes en utrymningsövning med all personal i operahuset där 200 personer från brand, polis och sjukvård deltog. Under 2013 planeras ytterligare arbete angående plan för krishantering och beredskap inklusive utbildning av krisledningsgrupp.

Resultat 2012

Utbildning hjärtlungräddning – 154 personer
 Scenvaktsutbildning, säkerhet – 6 personer
 Brandskyddsutbildning – 29 personer
 Certifiering i heta arbeten – 36 personer

Miljöansvar

Operans miljöpåverkan består framför allt av drift och skötsel av fastighet och i framställandet av nya produktioner.

Operan arbetar därför kontinuerligt med uppföljning av energiförbrukning och avfall och genom dialog med fastighetsförvaltaren för operahuset, Statens Fastighetsverk.

Energi och klimat

Operans energiförbrukning omfattas av el, uppvärmning, kyla samt bränsle till Operans egna fordon. Förbrukad mängd förhåller sig relativt stabil från år till år. Merparten ca 75 procent, av all el, värme och kyla som köps in kommer från förnyelsebara energikällor.

Under 2012 genomfördes en energikartläggning av operahuset med förslag på energibesparande åtgärder. Kartläggningen kommer att utvärderas under 2013.

Operahuset som byggdes 1898 medför stora utmaningar vad gäller att reglera värme och kyla på ett sätt som passar verksamheten idag. Mindre kartläggning har gjorts exempelvis gällande besparingar vid utbyte till energisnåla lampor i operahuset, något som planeras genomföras på sikt.

Operans klimatpåverkan är beroende av val av energislag och förbrukad energimängd. Utsläpp av växthusgaser utgörs framför allt av förbrukad fjärrvärme samt den eldningsolja som används för extra uppvärmning under vintern.

Avfall

Idag sker källsortering på Operans anläggning i Gäddviken. Viss källsortering sker även i operahuset avseende papper, glas och farligt avfall. Utredning pågår för att på sikt utöka hantering av avfall och källsortering inom operahuset och göra den mer tillgänglig för medarbetarna.

Kontaktuppgifter: Maria Bratt, Vice VD
 08-791 43 10 maria.bratt@operan.se
 Medverkan vid framställning av rapporten:
 Respect Sustainable Business AB

TABELL 6 – UTSLÄPP VÄXTHUSGASER

UTSLÄPP VÄXTHUSGASER per energislag	Totalt 2012 (ton)	Totalt 2011 (ton)	Totalt 2010 (ton)
Eldningsolja	112	110	118
El	18	21	21
Fjärrvärme	226	249	283
Fjärrkyla ⁷	0	0	0
Bensin ⁸	-	1	7
Diesel	29	30	30
TOTALT	386	411	459

TABELL 7 – AVFALL

AVFALL	Totalt 2012 (ton)	Totalt 2011 (ton)	Totalt 2010 (ton)
Farligt			
Deponi	9 ⁹	10	2
Ofarligt			
Återvinning	74 ¹⁰	29	42
Förbränning	190	185	292
Deponi	68 ¹¹	8	8
TOTALT	341	232	344

9 Siffran inkluderar 8 ton slam från oljeavskiljare, vilket redovisats fr o m 2011
 10 Siffran inkluderar 23 ton som består av kasserad scenografi, vilket ej tidigare redovisats
 11 Siffran inkluderar 59 ton fett från kökets fettavskiljare, vilket ej tidigare redovisats

7 Leverantör av fjärrkyla uppger 0 gram utsläpp av växthusgaser. Tidigare års uppgifter har baserats på felaktig tolkning och har korrigerats.
 8 Operan har från och med 2012 inte bilar som drivs med bensin

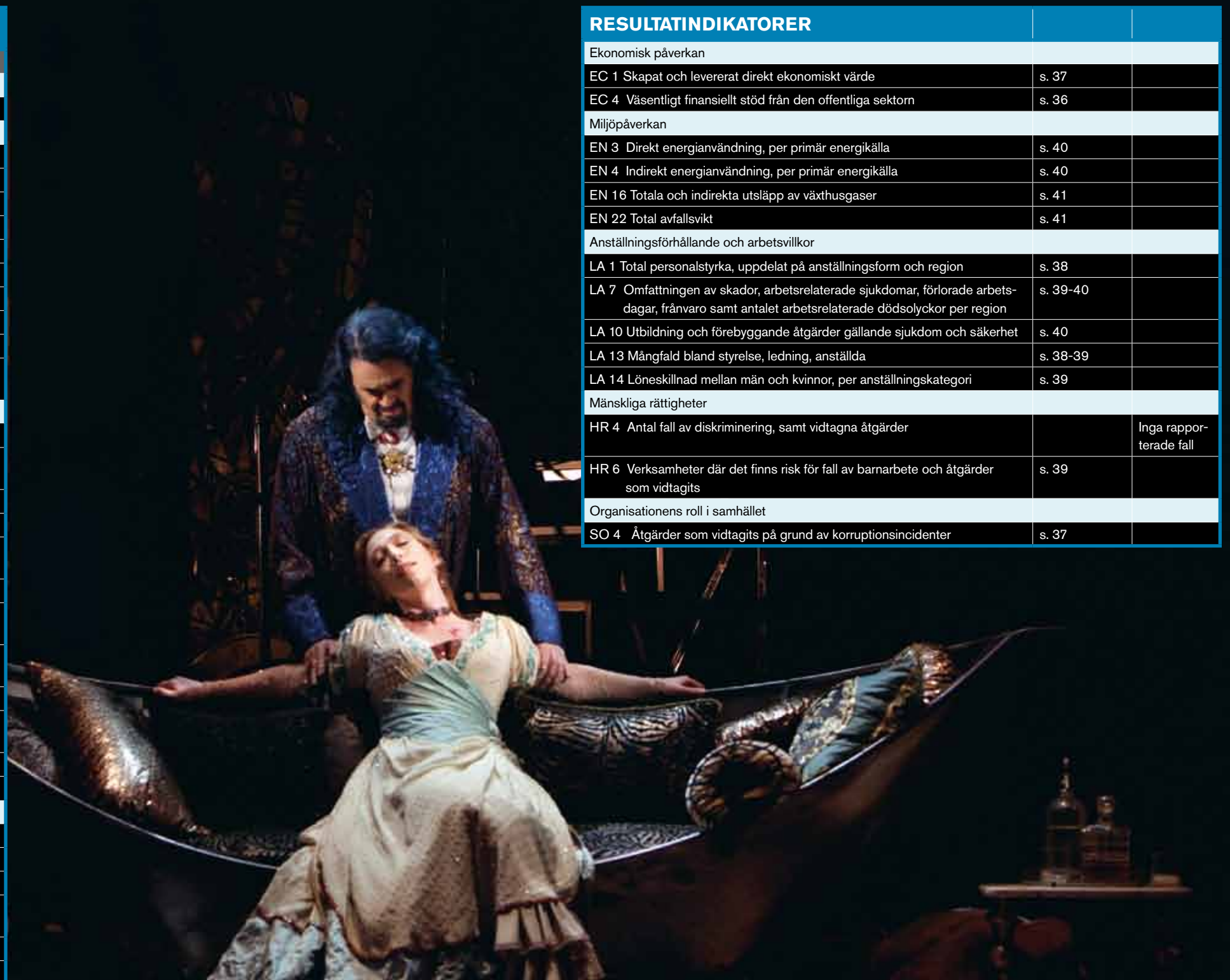

Jan Edlund, målare, i Operans dekorverkstad i Gäddviken.

GRI INDEX	Sida	Operans kommentarer ex. avgränsningar
PROFIL		
Strategi och analys		
1.1 VDs kommentarer, vision och strategi	s. 1	
Organisationsprofil		
2.1 Organisationens namn	s. 28	
2.2 De viktigaste produkterna och/eller tjänsterna	s. 3-6	
2.3 Organisationsstruktur	s. 32	
2.4 Lokalisering av organisationens huvudkontor	s. 28	
2.5 Länder som organisationen har verksamhet i	s. 28	
2.6 Ägarstruktur och företagsform	s. 28	
2.7 Marknader som organisationen är verksam på	s. 3-6	
2.8 Den redovisade organisationens storlek	s. 8	
2.9 Väsentliga förändringar under redovisningsperioden		Inga väsentliga förändringar
2.10 Utmärkelser och priser som mottagits under redovisningsperioden		Inga utmärkelser eller priser har mottagits
Information om redovisningen		
3.1 Redovisningsperiod		1/1 2012 – 31/12 2012
3.2 Datum för publiceringen av senaste redovisningen	s. 36	
3.3 Redovisningscykel		Ettårig, kalenderår
3.4 Kontaktperson för rapporten	s. 40	
3.5 Processer för definition av innehållet i redovisningen	s. 36	
3.6 Redovisningens avgränsning		Inga avgränsningar
3.7 Särskilda begränsningar för redovisningens omfattning och avgränsningar		Inga särskilda begränsningar
3.8 Princip för redovisningen av joint venture		Bedöms ej som tillämplig på verksamheten
3.10 Förklaring till korrigeringar från tidigare rapporter		Redovisas löpande i text
3.11 Väsentliga förändringar i omfattning, avgränsning eller mätmetoder jämfört med tidigare årsredovisningar		Inga väsentliga förändringar från föregående år
3.12 Innehållsförteckning för standarduppgifter	s. 42-43	
3.13 Externt bestyrkande	s. 44	
Styrning, åtaganden & intressentrelationer		
4.1 Redogörelse för organisationens bolagsstyrning	s. 28-32	
4.2 Styrelseordförandens roll i organisationen	s. 28-29	
4.3 Oberoende eller icke-verkställande styrelseledamöter	s. 28-29	
4.4 Möjligheter för aktieägare och anställda att komma med rekommendationer eller vägledning	s. 29	
4.14 Organisationens intressenter	s. 36	
4.15 Princip för identifiering och urval av intressenter	s. 36	

RESULTATINDIKATORER		
Ekonomisk påverkan		
EC 1 Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	s. 37	
EC 4 Väsentligt finansiellt stöd från den offentliga sektorn	s. 36	
Miljöpåverkan		
EN 3 Direkt energianvändning, per primär energikälla	s. 40	
EN 4 Indirekt energianvändning, per primär energikälla	s. 40	
EN 16 Totala och indirekta utsläpp av växthusgaser	s. 41	
EN 22 Total avfallsvikt	s. 41	
Anställningsförhållande och arbetsvillkor		
LA 1 Total personalstyrka, uppdelat på anställningsform och region	s. 38	
LA 7 Omfattningen av skador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade arbetsdagar, frånvaro samt antalet arbetsrelaterade dödsolyckor per region	s. 39-40	
LA 10 Utbildning och förebyggande åtgärder gällande sjukdom och säkerhet	s. 40	
LA 13 Mångfald bland styrelse, ledning, anställda	s. 38-39	
LA 14 Löneskillnad mellan män och kvinnor, per anställningskategori	s. 39	
Mänskliga rättigheter		
HR 4 Antal fall av diskriminering, samt vidtagna åtgärder		Inga rapporterade fall
HR 6 Verksamheter där det finns risk för fall av barnarbete och åtgärder som vidtagits	s. 39	
Organisationens roll i samhället		
SO 4 Åtgärder som vidtagits på grund av korruptionsincidenter	s. 37	

Paulina Pfeiffer och Terje Stensvold i Blåskäggs Borg